

25/5

HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

M. GAD FRANKO

BELEDİYE
KUTUPHANESİ
0/125-5

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi ikinci
hukuk dairesi reisi

Sabri Şakir B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

Ahmet Refik B. Sabık Temyiz Mahkemesi
azasından

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şarl Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müdürlüğünden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahır B. Kavanin ihzari komisyonu
azasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyotti. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gad Franko Beyin yazıhanesi

Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber

400 kuruştur

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

EKSPRES MATBAASI

1930

mahalle, kariye, mevki, sokak ve numaralarını dercetmek suretile ve mukaveleden bahisle bir zabıtname tanziminden ve her gayrı menkul kaydının mülâhazat hanesine bu zabıt tarih ve numarasını ortaklık kaydile birlikte şerh ve işaret olunmasından ve mukavelenamenin evrakı müsbite olarak hüsnü muhafaza edilmesinden ibarettir. Ortaklık müktesep mallara münhasır bulunursa bunun için bidayeten zabıtname tanzimine hacet olmayıp iktisap vaki oldukça karı ve koca namına ortaklık kaydinin ilâvesi suretile teşmil ve şu kadar ki ortaklığa dahil gayrı menkullerin ferağ, rehin ve taksimi gibi tasarruf muamelelerinin ifası için bilâhara müracaat vukuunda karı ve kocanın her ikisinde takrirlerinin istima olunması iktiza edeceği müdürler encümenince müttahaz karar icabından olup buna göre muamele ifası muvafık bulunmuş olmakla mümasili ahvalde bu veçhile muamele icrası ve bu tahriratı umumiyyeden leffen gönderilen () adedinin de mülhakat tapu memurlarına tebliği tamimen beyan olunur.

MEHAKİM İÇTİHATLARI

JURISPRUDENCE

MAHKEMEİ TEMYİZ HUKUK DAİRESİNDEN :

Esas :

Karar :

HÜLÂSA:

Otomobilin teslim ve Şehremaneti seyrüsefer idaresince müddei namına devren kaydının icra edildiği iddia olunmuş ve işbu iddianın usulen tahkiki muktezi bulunmuş olduğu halde zuhul edilmesi yolsuz ve nakzı müstelzimidir.

Mahkemesi) (İstanbul) Asliyye mahkemesi 4 üncü H. Dairesi,

Tarihi. 1 Mayıs 929.

Numarası. 249.

Müddei. Komsiyoncu Hacı Hayri Bey.

Müddeialehy Eşref ve Nurittin Efendiler

Davanın hülâsası : Müddei aleyhlerden Nurittin beyden satın aldığı Otomobile bayi Nurittin efendideki alacağına mahsuben diğer müddeialehy Eşref efendi haciz koydurmuş ve müzayede suretile satılmasına karar verilmiş olduğundan müdahelenin men'ile otomobilin kendisine teslimini ve teslim tarihine kadar yevmiye (50) şer lira zarar ve ziyanın tahsilini istemiştir.

Son karar. Sui niyetle vuku bulduğu karain ile müte-hakkak bulunan satış akti muteber olmayacağından davayı mukamenin reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden. Hayri Bey.

Temyiz kararı

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girildi.

Mezkûr otomobilin teslim ve Şehremaneti Seyrüsefer idaresince müddei namına devren kaydı icra edildiği iddia olunmuş ve bu iddianın alelusul tahkiki muktazi bulunmuş iken bilâtahkik davanın reddine karar verilmesi muhalifi kanun olduğundan hükmün bu sebeple (Nakzına) ve aşağıda yazılı temyiz masrafının ileride Haksız çıkacak taraftan alınmasına 24 Haziran 930 tarihinde İttifakla karar verildi.

MAHKEMEİ TEMYİZ TİCARET DAİRESİNDEN:

Esas: 1585

Karar: 2122

HÜLÂSA: 1 Ticaret odalarına mukayyet olmaksızın dellâllık ve simsarlık yapmak memnu olduğu ve yedlerinde odalarca verilmiş hüviyyet varakası olmayarak simsarlık ve dellâllık edenlerin ücreti simsariye ve dellâliyeden tüccar ve diğer kimselerle aralarında vu-

kua gelen davalarının mehakimce mesmu olmayacağı Ticaret ve Sanayi Odaları nizamnamesinin 84 üncü maddesinde musarrahtır.

2 — Ticarete alt davalarda Ticaret kanununun 2 inci maddesinde münderiç tertibe riayet edilerek kavanini mevzua ahkâmına takdimen mukavelenin medarı hüküm addolunması kanunen mukavelenin muteber ve davanın mesmu olması haline münhasırdır.

3 — Hadisede müddei İzak Aseo efendinin halen Ticaret Odasına mukayyet bulunduğu ve yedinde dellâlık etmek için vesika bulunduğu iddia ve isbat edilmemiş olduğuna göre dellâlık ücretine taalluk eden ve Ticaret ve Sanayi odaları nizamnamelerinde salifüz-zikir 84 üncü madde hükmünce mesmu olmayan davanın reddi iktiza ederken mukavele ahkâmının kanunlara tercihen medarı hüküm ittihaz edilmesi yolsuz ve nakzı muciptır.

Hükmü veren mahkeme; İstanbul Mahkemei asliye ikinci ticaret dairesi.

Hükmün tarihi; 22.3.930

Numarası; 118

Davacı; İzak Aseo efendi vekilleri avukat Cevat ve Marko Nahom efendiler.

aleyhine dava olunan; Mayer de Boton efendi vekili avukat Ömer Lütü B.

Hükmün hülâsası; Müddealeyhin mutasarrıf bulunduğu mevkii malûm hanın âhara satılması zımında 18.12.927 tarihli mektupla müvekkilini tavsit eylemiş ve işbu tavsit ve teklife binaen mezkûr han, bir sigorta şirketine kat'iyen ferağ ve muamelei feragiye ikmal ve intaç edilmiş olduğundan bilbahis $\frac{0}{100}$ 2,5 komisyonun balığ olduğu 3550 liranın bu hususta taahhüdü mesbuk müddealeyhten tahsili talebi ile müddei vekili tarafından ikame olunan davanın icra kılınan muhakemesi neticesinde; Müddealeyhin mutasarrıf olduğu gayrı menkulün satışına müddeinin tavassut ve bu bapta hizmeti sebepkettiği şهادetle tahakkuk etmiş olmasına mebni bermu-

cibi taahhüt bedeli ferağ üzerinden % 2,5 hesabile 3250 lira komisyonun maafaiz müddeialehyhten bittansil müddeiye itasına ve fazla iddiasının reddine karar verildiğini natıktır.

Temyiz ve izahatı şifahiye ahzını talep eden; Mayer de Boton Ef.

Temyiz kararı

Sepkeden talebe mebni tayin kılınan günde tebligatı vakiya rağmen gelmeyen tarafyn vekillerinin gıyaplarında tetkikatı lâzime icrasına billptidar temyiz istidasının mehli kanunî zarfında ita ve kaydedildiği anlaşıldıktan sonra vaktin ademi müsaadesine mebni bu bapta tetkikatı lâzime icrasile karar ittihazi hususunun âhar bir güne talikine karar verilmişti.

Ahiren mümeyyizünbih ilâm, evrakı hükmiye ve temyiziye ile birlikte mütalea ve tetkik ve icabı keyfiyet müzakere olundukta:

Ticaret odalarına mukayyet olmaksızın dellâllık ve simsarlık yapmak memnu olduğu ve yedlerinde Ticaret odalarınca verilmiş hüviyet varakaları olmayarak simsarlık ve dellâllık edenlerin ücreti simsariye ve dellâliyeden dolayı tüccar ve diğer kimselerle aralarında vukua gelen davaların mahakimce mesmu olmayacağı ticaret ve sanayi odaları nizamnamesinin 84 üncü maddesinde musarrah olduğu ve ticarete ait davalarda Ticaret kanununun 2 inci maddesinde münderiç tertibe riayet edilerek kavanini mevzua ahkâmına takdimen mukavelenin muteber ve davanın mesmu olması haline münhasır olmasına ve hadisede müddei İzak Aseo efendinin halen ticaret odasına mukayyet bulunduğu ve yedinde dellâllık etmek için vesika bulunduğu iddia ve isbat edilmemiş olduğuna göre, dellâllık ücreti talebine taalluk eden ve Ticaret ve Sanayi Odaları nizamnamelerinin salifüzzikir 84 üncü maddesi hükmüne tevfikan mesmu olmayan davanın reddi iktiza ederken mukaveleler ahkâmının kanunlara tercihan medarı hüküm ittihazi lâzım geleceği sebebine istinaden davanın ka-

bulile 3250 liranın müddeialehyten tahsiline karar verilmesi mezkûr nizamname ahkâmına muhalif görülmüş ve müsted'ii temyiz vekilinin temyiz lâyihasın da bu noktaya matuf olarak serdettiği itirazat varit bulunmuş olduğundan hükmü mümeyyizünbihin işbu sebepten dolayı hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfikân nakzına ve zirde müfredatı mürakkam mesarifi temyizenin ilerde haksız çıkacak taraftan alınmasına 20.10.930 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

MAHKEMEİ TEMYİZ TİCARET DAİRESİNDEN :

Esas ; 1611

Karar : 1834

HÜLÂSA : 1 — Davanın mesmu olmadığı keyfiyeti itirazatı ipti-daiyeden olmağla hususu mezkûrun evvelemirde halli lâzım gelir.

2 — İbra keyfiyeti müddei ve vapur sahibi Ahmet Sudi Bey ile sigorta şirketleri vekili arasında vukua gelmiş olmasına göre mezkûr ibrada sigorta şirketleri ile eshabı hamuleden olan müddeialehy Hacı Vasfi Beyin bedeli sulhten hissesine ne mıkdar isabet ettiğinin tetkiki icap eder.

Esbabı ânifeye mugayir olarak karar verilmesi muhalifi kanundur.

Hükmü veren Mahkeme : İstanbul İkinci Ticaret mahkemesi.

Hükmün tarihi : 29/3/930

Numarası : 141

Davacı : Kolçak zade Mehmet Nusret Efendi vekili Salamon Adato Bey.

Müddeialehy : Hacı Vasfi Bey vekili Cevdet Fahri Bey.

Hükmün Hülâsası : Müvekkilinin mücehhizi bulunduğu Rize vapurunun karaya oturmasından dolayı mutazarrır olduğu 4000 liranın hamule sahibi müddeialehy Hacı Vasfi Beyden tahsili talebile müddei vekili tarafından ikame olunan davadan dolayı icra kılınan muhakeme neticesinde : ikamei davaya sebep olan husus zımnında tanzim kılınan

ibranamede mıkdarı tesbit edilen mebalığın nısfı olan 2650 liranın müddeialehyhten bittahsil müddeiye itasına ve fazla iddianın reddine karar verildiğini havıdır.

Temyiz ve izahatı şıfahiye talep eden : Hacı Vasfi Bey vekili : Fahri Bey.

TEMYİZ KARARI :

Sepkeden talebe mebnı tayin kılınan günde, müsted'ii temyiz namına Avukat Jak Hatem, ve mümeyyizünaleyh tarafından Avukat Adato Efendiler mübrez ve evrak meyanında mevcut vekâletnamelerine müsteniden gelip müddeti temyiz hakkında mümeyyizünaleyh vekilinin bir diyeceğı olmadığı ve temyiz istidasının mehli kanunı zarfında ita ve kaydedildiğı anlaşıldıktan ve hazır bulunan tarafeyn vekillerinin verdikleri izahatı şıfahiye istima edildikten sonra salıfüzzikir ilâm, evrakı hükmiye ve temyiziye ile birlikte mütalea ve icabı keyfiyer müzakere olundukta : Müddei Mehmet Nusret Efendi tarafından mahkemeye verilen 6 Şubat 929 tarihli istidanamede vapûrun karaya oturmasından dolayı hasar bedeli olarak 4000 liranın müddeialehyhten tahsili talep edilmiş ve müddeialehyhlerden Hacı Vasfi Bey vekili canibinden muta lâyihaı cevabiyede davayı vakıanın hasar davası olduğı cihetle, 31gün zarfında ikame edilmesi lâzım gelirken bu lâzimeı kanuniyeye riayet edilmemesi hasebile davanın mesmu olmadığı dermeyan edilmiş olmasına göre itirazatı iptidaiyeden olan hususu mezkûrun evvelemerde hallinden sonra dava mesmu olduğı takdirde, ibra keyfiyeti müddei ve vapur sahibi Ahmet Sudi Bey ile sigorta şirketleri vekili Jak Hatem Bey arasında vukua gelmiş olmasına ve mezkûr ibrada sigorta şirketleri vekili ile eshabı hamuleden olan müddeialehyh Hacı Vasfi Beyin muayyen 5300 lira bedeli sulhten hissesine ne mıkdar isabet ettiğinin tetkiki icap eder iken bizzuhul iddia edildiğı veçhile nısfının müddeialehyhe tahmili müstenidatı dahi gösterilmemiş ve itirazatı temyiziye bu itibarla varit

bulunmuş olduğundan hükmü mümeyyizünbihin esbabı mepsuteden naşı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 428 inci maddesine tevfi kan nakzına ve zirde müfredatı muharrer masarısı temyiziyenin ilerde haksız çıkacak tareftan alınmasına esasta ittifak ve nakzın bu sebeplere hasrında ekseriyetle 27/9/930 tarihinde karar verilerek hazır bulunan taraflar vekillerine tefhim olundu.

Muhakemei Temyiz Ticaret dairesinden :

Esas : 1601

Karar : 1840

HÜLÂSA: Müddeialehyhin tahtı isticararında bulunan otelin minelkadim Emperyal namı altında muhtelif eşhas tarafından idare edildiği ve binanın Evkaf idaresi tarafından hini icarında da aynı isim ve ünvanla müzayedeye vezedilerek olsuretle müddeiye ihale olunduğu ve ahiren müddeinin mezkûr oteli terkederek bu ismi diğer bir otele verdiği anlaşılmasına ve bu suretle mezkûr oteli terkettikten sonra binaya muhtes bulunan bu isim üzerinde şahsî bir hak ve alâkası kalmamasına ve tescil keyfiyeti bu hususta haizi tesir olmamasına binanen davasının reddi lâzım gelırken buna muhalif karar verilmesi yolsuz ve nakzı müstelzîmdir.

Hükmü veren Mahkeme: İstanbul İkinci Ticaret mahkemesi.

Hükmün tarihi: 9.4.930

Numarası 149

Davacı; Emperyal Oteli sahibi Ali Memduhî vekili B. Ali Şevket B. Aleyhine dava olunan; Ömer Lütfü bey vekili M. Esat bey.

Hükmün hülâsası; Müddei vekili tarafından müddeialehy hakkında ikame olunan davadan dolayı icra kılınan muhakeme neticesinde; Müddeialehyhin Emperyal ünvanını havi olarak istimal ettiği lâvhalarda, müddeinin kullandığı aynı ünvanı muhtevi lavhalara nazaran iktibas mevcut olduğundan müddeialehyhin işbu levhalârı istimalden men'ine ve ehli vukufça tayin olunan 129 lira 88 kuruş

zarar ve ziyanın müddeialehyten tahsiline ve fazla iddianın reddine karar verildiğini natıktır.

Temyiz kararı

Sepkenden talebi mebni tayin kılınan günde müsted'ii temyiz namına Eskişehir Avukatlarından Ahmet Tevfik ve mümeyyizünaleyh tarafından Ali Şevket beyler mübrez ve evrak meyanında mevcut vekâletnamelerine müsteniden gelip müddeti temyiz hakkında mümeyyizünaleyh vekilinin bir diyeceği olmadığı ve temyiz talebinin mehli kanunî zarfında ita ve kaydedildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan tarafeyn vekillerinin izahatı şifahiyesi istima edildikten sonra vaktin ademi müsaadesine mebni bu bapta tetkikat icrasile karar ittihazi hususunun âhar bir güne talikine karar verilerek tefhim kılınmıştı. Ahiren salifüzzikir ilâm evrakı hükmiye ve temyiziye ile birlikte mü-talea ve tetkik ve icabı keyfiyet müzakere oldukta;

Elyevm müddeialehyhin tahtı isticarında bulunan etelin minelkadim Emperyal namı altında muhtelif eşhas tarafından idare edildiği ve binanın Evkaf idaresi tarafından hini icarında da aynı isim ve ünvanla müzayedeye vazedilerek o suretle müddeiye ihale olunduğu ve ahiren müddeinin mezkûr oteli terkederek bu ismi diğer bir otele verdiği anlaşılmasına ve bu suretle mezkûr oteli terkettikten sonra, binaya muhtes bulunan bu isim üzerinde şahsî bir hak ve alâkası kalmamasına ve teşcil keyfiyeti bu hususta haizi tesir ol-mamasına binaen davanın reddi lâzım gelirken berveçhi muharrer karar verilmesi yolsuz olduğundan hükmü müeyyizünbihin Hukuk Usulü Muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfikan nakzana ve zirde müfredatı mürekkam mesarifi temyizeyenin ilerde haksız çıkacak taraftan alınmasına 28.9.930 tarihinde ekseriyetle karar verilerek tarafeyn vekilleri hazır bulunmadığından tefhim olunmadı.